

synes ogsaa at blive paafjønnet flere Steder paa Bornholm, idet der i flere Kommuner skal være Bevægelse for at komme det paagjældende Børnehjem til Hjælp. Det er oplyst for Udvalget, at der baade er Orden, Menlighed og Punctilighed i dette Børnehjem, og det maa unegtelig være Betingelsen for, at en saadan Understøttelse kan gives (Afbrydelse af Berg). Ja, jeg veed nok, at det erede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har en noget anden Opfattelse af det Spørgsmaal end flere andre Medlemmer af Udvalget, og deriblandt ogsaa jeg. Imidlertid er hele Udvalget enigt heri, og ogsaa det erede Medlem er gaaet med til at foretage en Henvisning. (Berg: Det er saamænd ikke med min gode Villie!) Ja, saa skulde det erede Medlem ikke have gjort det! — Indstillingen under Nr. 21 vedrører et Børnehjem, som kaldes „Rana“, her i Kjøbenhavn, som anmoder om en Understøttelse. Det er aldeles klart, at, hvad man ubertiden kan befrygte kunde finde Sted for enkelt Mand eller Kvindes Vedkommende, der opretter et saadant Børnehjem, at det kun er en Spekulation, hvilket naturligtvis er meget forkasteligt, kan der aldeles ikke være Tale om her, thi der tages ikke en Dre for de paagjældende Børn; de komme ind ganske uden Betaling. Det er heller ikke en enkelt Mand, men flere, der have bragt meget store Offre baade ved at oprette Børnehjemmet og tillige ved, at de selv forelselig paa deres egen Regning og ved gode Menneskers Hjælp maa opretholde det fuldstændig. Det er klart, at, naar der overhovedet skal gives Understøttelse til disse Børnehjem, maa dette tages i Betragtning; det anbefales af Pastor Nørdom og Pastor Krag ved St. Sakobskirken, og der er ingen Tvivl om, at her foreligger i Ordets virkelige Betydning en human og filantropisk Gjerning af de Paagjældende, som have oprettet Hjemmet. Jeg anbefaler saavel dette som det foregaaende Andragende paa det Barmeste til den erede Ministers Opmærksomhed. — Indstillingen under Nr. 22 vedrører Enken efter Stiftsphysikus Kreds. Det høje Thing vil være bekendt med, at denne Mand i flere Aar har faaet en Understøttelse af 1,000 Kroner. Han er nu afgaaet ved Døden, og hans Enkes Stilling er ikke gunstig, og naar man henser til den Stilling, Thinget tidligere har indtaget og Ministeriet tiltraadt ligesoverfor lignende Andragender, turde der være Grund til ogsaa at foretage en Henvisning for dette Andragendes Vedkommende, og man vil sikkert være villig til i Forening med den høitærede Minister, hvis han vil gaa med dertil, at yde en mindre Understøttelse til den paagjældende Enke. Stiftsphysikus Kreds har udøvet en ikke ringe og jeg tør tilføje en ret betydningsfuld literær Virksomhed.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale disse Andragender, der vedrøre de tvende af mig i Begyndelsen nævnte høitærede Ministere.

Berg: Jeg dissenterer nødig fra erede Kolleger i Udvalget i Spørgsmaal, der jo ikke have meget stor Betydning, og jeg vil ogsaa sige, at jeg ikke vil kunne gjøre det med Hensyn til Indstillingerne under Nr. 14 og Nr. 21, fordi de jo have en vis Begrundelse i en tidligere Fremgangsmaade fra Rigsdagens Side overfor de saakaldte Børnehjem. Men jeg har i Udvalget forbeholdt mig at gjøre et Par Bemærkninger om denne Sag, hvilke egentlig ikke gaa ud paa nogen særlig Anbefaling for disse to Andragender eller dermed beslægtede Forhold. Jeg tror, vi ere inde paa en urigtig Vej i hele denne Sag, hvor vi ikke kunne skjæle mellem, hvad der virkelig er Humanitet og Samfundsnytte nok til, at det for tjener Statsunderstøttelse, og hvad der af den Slags skyldes andre Bevæggrunde. Jeg tager f. Ex. Børnehjemmet „Rana“. Der staar i Andragendet — saavidt jeg veed — at der er 10 Børn i dette Hjem. I Kjøbenhavn med Forstæder antager jeg, at der, naar vi tage Børnene med til 4 à 5 Aar, hvilken Alder de vel sagtens skulde være i for at optages i Børnehjemmet, findes mindst 60,000 Børn. Skulde vi altsaa lave Børnehjem efter denne Stala — der kan naturligtvis være flere end 10 Børn, men det er til at begynde med, det er paa Grundlag af 10 Børn, at man indstiller til Understøttelse, paa Grundlag af en begyndende Eksistens, hvorom man ikke har Bevis for, hvad den bliver til — vilde det blive 6,000 Børnehjem i Kjøbenhavn, som man paa denne Maade kunde faa at anbefale til Statsunderstøttelse. Vi have paa Finantsloven taget Understøttelsen fra eet Børnehjem. Dengang det blev oprettet — i Solbæk Amt — advarede jeg imod at komme ind derpaa, af de samme Grunde, hvorfor vi nu toge det ud. Det har viist sig paa Fyn, at den største Del af Børnene ere udsatte af Fattigvæsenet i Kjøbenhavn; de komme siden ud i specielle Kommuner, hvor Ingen egentlig har forpligtende Tilsyn med dem, hverken Sognepræsten, Skolekommissionen eller Kommunebestyrelsen; de ere saa at sige en egen Kommune for sig selv. Jeg tror, at dette hele Forhold er grebet feil an. Er der i vort Samfund en saadan Sum af Menneskehjærlighed og Opoffrelse, at man vil gribe til at hjælpe paa de forskjellige offentlige Institutioner til Børneopdragelsens Fremme, saa gjøre man det, og saa søge man sin Glæde og Være i Sagen selv. Er der ikke det, men trænger ved Siden af de bestaaende officielle Institutioner den hjælpende Private til Statsunderstøttelse, lad os da